

Nota van B&W

Onderwerp Verslag van het werkbezoek aan Cebu in het kader van 20 jaar vriendschapsband Haarlemmermeer-Cebu

Portefeuillehouder drs. Th.L.N. Weterings
Collegevergadering 5 februari 2013
Inlichtingen Floris Vels (023 567 6120)
Registratienummer 2013.0005698

Samenvatting

Van zaterdag 24 november tot en met zaterdag 1 december 2012 bracht een Haarlemmermeerse delegatie onder leiding van de burgemeester een bezoek aan het Filippijnse Cebu. Met deze stad heeft de gemeente Haarlemmermeer ruim twintig jaar een vriendschapsband. Bijgevoegd treft u het verslag van deze reis aan.

Context

De aanleiding van het bezoek aan Cebu was het twintigjarig bestaan van de Vereniging Haarlemmermeer-Cebu (VHC) in 2012.

Doelstelling

Het doel van de reis was tweeledig:

- Herbevestiging van de vriendschapsband tussen Haarlemmermeer en Cebu door middel van een Memorandum of Understanding;
- Zich laten informeren over de voortgang en geboekte resultaten van de projecten in Cebu die door Haarlemmermeer worden ondersteund.

Middelen

In september 2012 heeft het college van B&W de gemeenteraad geïnformeerd over het bezoek van de delegatie aan Cebu. De reiskosten voor de delegatieleden van de gemeente werden destijds begroot op ca. € 12.000. Uitgangspunt daarbij was dat de gemeente Cebu City – net als bij voorgaande bezoeken – de hotelkosten voor haar rekening zou nemen. Echter, de gemeente Cebu City liet ons later weten, dat zij de hotelkosten als gevolg van de verslechterde economische situatie helaas niet voor haar rekening kon nemen. De totale kosten voor de delegatieleden van de gemeente komen daardoor op ca. € 17.000.

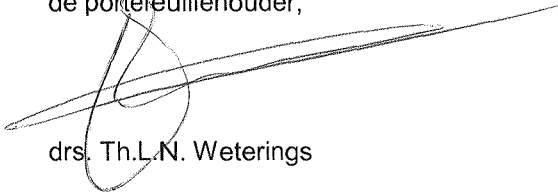
Onderwerp Verslag van het werkbezoek aan Cebu in het kader van 20 jaar vriendschapsband
Haarlemmermeer-Cebu
Volgvel 2

Besluit

Op grond van het voorgaande hebben wij besloten om:

1. kennis te nemen van het verslag van het werkbezoek aan Cebu;
2. deze nota ter informatie te zenden aan de raad.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
namens dezen,
de portefeuillehouder,

drs. Th.L.N. Weterings

Bijlage(n)

Verslag werkbezoek

Werkbezoek aan Cebu in het kader van 20 jaar vriendschapsband Haarlemmermeer-Cebu

Van 24 november tot en met 1 december 2012

Van zaterdag 24 november tot en met zaterdag 1 december 2012 bracht een Haarlemmermeerse delegatie onder leiding van de burgemeester een bezoek aan het Filippijnse Cebu. Met deze stad heeft de gemeente Haarlemmermeer ruim twintig jaar een vriendschapsband. Onderstaand treft u het verslag van deze reis aan.

Aanleiding en doel

De aanleiding van het bezoek aan Cebu was het twintigjarig bestaan van de Vereniging Haarlemmermeer-Cebu (VHC) in 2012. Het doel van de reis was tweeledig:

- Herbevestiging van de vriendschapsband tussen Haarlemmermeer en Cebu door middel van een Memorandum of Understanding;
- Zich laten informeren over de voortgang en geboekte resultaten van de projecten in Cebu die door Haarlemmermeer worden ondersteund.

De delegatie stelt vast dat de reikwijdte van de projecten in het kader van de vriendschapsband groter is dan de stad Cebu City alleen. De projecten strekken zich uit tot de metropool Cebu (kortweg Metro Cebu). Dit is het belangrijkste stedelijke centrum van de provincie Cebu. Het centrum is Cebu City, de oudste stad van de Filippijnen en de hoofdstad van de provincie. Daarnaast omvat de metropool nog twaalf omliggende steden en gemeenten. Metro Cebu ligt aan de oostkust van het eiland Cebu ter hoogte en inclusief het eiland Mactan.

Verslag van de reis

Zondag 25 november 2012

Na een reis van een kleine twintig uur werd de delegatie rond het middaguur hartelijk welkom geheten op Mactan Airport door de protocol officer van burgemeester Michael L. Rama van Cebu City, de heer Ryan Echevarria. Hij wist zich vergezeld van onze reisleader voor die week, Tsjan kai, en priester father Max die wij later in de week meermalen zouden terugzien. Die middag leidde de bus ons naar het hotel alwaar werd ingecheckt. Aansluitend bracht de delegatie een bezoek aan de Santo Nino kerk, waarna om 19.00 uur in het hotel werd gedineerd.

Maandag 26 november 2012

De ochtend werd de delegatie gebriefd door de protocol officer, ten kantore van burgemeester Rama van Cebu City. Aansluitend werd de delegatie enthousiast door de burgemeester ontvangen. Voor enkelen van ons was dat een vreugdevol weerzien, voor anderen een eerste ontmoeting met de burgervader.

Burgemeester Rama in gesprek met burgemeesters Weterings tijdens de ontvangst

Samen met de burgemeester reisden we af naar de locatie waar het Memorandum of Understanding werd ondertekend; een herbevestiging van onze verbintenis waarin al zovele projecten tot wasdom zijn gekomen: de bouw van huizen voor het nomadenvolk van de Badjau, de steun aan schooltjes bij de

vuilnisbelt van Cebu City, de realisatie van 'vijf huizen' van Gawad Kalinga, de hulp aan mensen die leven tussen de graftomben op de begraafplaatsen van de stad, de steun aan het Wonderland Learning Center en niet te vergeten de waterprojecten in Tisa en Barili waardoor vele Cebuanen zijn aangesloten op het waterleidingnet.

Tijdens de ondertekening van het memorandum werd eens te meer duidelijk dat onze vriendschapsband er één is die in grote mate gedragen wordt door onze bewoners: "A relationship from people to people". Een band die al twintig jaar standhoudt en die het verdient om openlijk herbevestigd te worden. Zoals burgemeester Rama het overdrachtelijk verwoordde: "This relationship goes beyond friendship; we celebrate the renewal of vows". Ook burgemeester Weterings gaf aan dat het hier gaat om een bijzondere relatie tussen mensen die bereid zijn elkaar te helpen. Er zijn zelfs - zo memoreerde hij - huwelijken voortgekomen uit deze vriendschapsband. Burgemeester Rama sloot de ceremonie af met de veelzeggende woorden: "May our relationship last beyond eternity, for the benefit of our people." Het glazen kunstwerk in de vorm van een hart dat burgemeester Weterings overhandigde, had niet treffender gekozen kunnen worden.

Ondertekening van het Memorandum of Understanding, in bijzijn van de delegatie en vertegenwoordigers van RAFI

Na deze formele handelingen was het tijd om een andere belangrijke partner in onze vriendschapsband te bezoeken, de Emergency Rescue Unit Foundation, kortweg ERUF. ERUF is de hulpverleningsorganisatie die mede dankzij de trainingen van de Haarlemmermeerse brandweer en ambulancedienst is uitgegroeid tot de beste rampenbestrijdingsorganisatie van Zuidoost Azië. In 2011 vierde ERUF haar 25-jarig bestaan. In de afgelopen twintig jaar zijn diverse brandweerauto's en ambulances uit Haarlemmermeer naar Cebu verscheept, alwaar deze prima dienst doen om mensen te redden, bevrijden en verzorgen.

Per bus werden we naar het nieuwe terrein van ERUF gebracht, een stuk grond op een industrieterrein in Mandaue, één van de dertien gemeenten van Metro Cebu. Professionals en circa 300 (!) vrijwilligers van ERUF trakteerden ons daar op een heuse demonstratie van een grote rampenoefening. Alles werd uit de kast gehaald en het geheel leverde een realistisch beeld van de diverse facetten van een grote ramp: er werd een gewondennest voor slachtoffers ingericht, een hevige brand in een vliegtuig werd professioneel geblust, mensen werden bevrijd uit een autowrak en een gebied met gevaarlijke stoffen werd vakkundig afgezet. We waren onder de indruk. Na deze oefening sloegen burgemeester Weterings en de burgemeester van Mandaue – de heer Jonas Cortes – de eerste paal voor een nieuw gebouw van ERUF. Een belangrijk moment in het bestaan van ERUF, waarmee een nieuwe fase in het bestaan van deze hulpverleningsorganisatie werd ingeluid.

Beeld van de oefening van ERUF

Op weg naar het diner reden we langs drie locaties met straatverlichting, die in het verleden in de gemeente Haarlemmermeer heeft gestaan en aan Cebu zijn geschonken. Met behulp van deze straatlantaarns worden afgelegene plekken op een industrieterreinen en onder een brug fraai verlicht, wat de veiligheid aanzienlijk vergroot.

Tijdens het diner van die avond ondertekenden de burgemeester van Mandaue en vertegenwoordigers van ERUF het contract voor de overdracht van de grond waarop het nieuwe gebouw van ERUF komt te staan. Onze burgemeester trad op als getuige van de ondertekening. Tegelijkertijd onthulde de voorzitter van ERUF op deze avond de nieuwe website van zijn organisatie, die het mogelijk maakt om online donaties te doen. Via <http://www.eruf161.com> kan iedereen waar ook ter wereld doneren aan deze levensreddende organisatie. Het bestuur van VHC voegde meteen de daad bij het woord en doneerde 50.000 pesos (€1000) voor het nieuwe gebouw. Tijdens de speeches die volgden, vielen vele loftuitingen aan VHC ten deel. In de 26 jaar dat ERUF bestaat, hebben VHC en Haarlemmermeer zich immer een trouwe bondgenoot en een verre vriend getoond. Een mooie afsluiting van onze eerste dag overzee.

Dinsdag 27 november 2012

De tweede dag van het bezoek aan Cebu stond in het teken van onderwijs. VHC heeft geld ter beschikking gesteld om bij diverse locaties voor voorschoolse opvang (Day care centers) speeltoestellen te plaatsen. Die toestellen waren gereed en konden "overgedragen" worden aan de scholen. Daaraan voorafgaand werden we ontvangen door de burgemeester van het plaatsje Liloan, waar Day care centers zich bevonden. Burgemeester Duke Fresco roemde onze inzet om de Day care centers in zijn gemeente te voorzien van de nodige speelvoorzieningen, zodat de kinderen tussen de lessen vrijelijk en veilig kunnen spelen. Hij liet ons niet vertrekken zonder de traditionele en aldaar beroemde koekjes uit Liloan. Bij de ontmoeting met burgemeester Fresco was ook Roberto "Bobby" Aboitiz, wiens familie de naamgever is van de Ramon Aboitiz Foundation Inc., kortweg RAFI. RAFI is een landelijke organisatie op de Filippijnen en op Cebu de belangrijkste partner van VHC bij de uitvoering van de projecten die wij ondersteunen. Via hen komt het geld op de goede plek en worden er de juiste dingen mee gedaan. Bobby Aboitiz vergezelde ons tijdens het bezoek aan de scholen in Catarman en San Vicente.

De overdracht van de speeltoestellen werd opgeluisterd door optredens van de kinderen. Zo klein als ze waren, wisten ze onder de klanken van onder andere "The birds and the bees, and the flowers and the trees" hun dansspasjes met wisselend succes tot een goed einde te brengen. Het deed ons niet. De aanblik van deze kinderen maakte eens te meer duidelijk voor wie wij deze belangrijke projecten steunen. Na de overdracht stortten zij zich massaal op de speeltoestellen, onder luid gejuich en geklap van de omstanders.

Kinderen speelden een hoofdrol bij de overdracht van de speeltoestellen

Door het geld heel gericht te doneren, stelt VHC lokale ondernemers in staat om deze speeltoestellen zelf te maken van bamboe; met hun eigen materialen en hun eigen mensen. Door samenwerking te zoeken met de gemeente én RAFI zijn we ervan verzekerd dat daadwerkelijk schoolgebouwtjes worden gerealiseerd en ons geld ten goede komt aan de speeltoestellen. Voor 1000 euro per speelplaatsje kunnen vele tientallen kinderen iedere dag veilig spelen. Verschillende delegatieleden hadden klein speelgoed en knip- en plakspullen voor de kinderen meegenomen, die met liefde werden ontvangen.

Na afloop vervolgde de delegatie per bus haar weg naar één van de plaatsen waar Gawad Kalinga met behulp van ons geld en met hulp van Haarlemmermeerse jongeren van MyCebu het 'vijf huizen-project' tot stand heeft gebracht. Ook hier speelden de kinderen een hoofdrol bij de ontvangst van de delegatie.

Aansluitend splitste de delegatie zich in twee groepen. Burgemeester Weterings en vice-voorzitter van de gemeenteraad Booij begaven zich met enkele leden van het VHC-bestuur naar de San Carlos Universiteit. Zij hielden daar voor circa 450 studenten een presentatie over de ruimtelijke ontwikkeling van Haarlemmermeer. Dit optreden was een afspraak die voortkwam uit een bezoek van een groep jongeren van MyCebu aan Haarlemmermeer eerder dat jaar. Zij hadden de burgemeester gevraagd in hun universiteit een presentatie te geven over ruimtelijke ontwikkeling in Haarlemmermeer. Vanzelfsprekend werden de delegatieleden aansluitend het hemd van het lijf gevraagd, echter

niet voordat zowel een docent als een student als co-referent een reactie gaven op de Haarlemmermeerse presentatie. Het geheel bleek een groot succes en kan de boeken in als een sterk staaltje citymarketing over de grenzen.

Het andere deel van de delegatie bracht die middag een bezoek aan enkele schooltjes die vlak naast de vuilnisbelt van Cebu City liggen, het Arnold Jansen-schooltje en het Bethlehem-schooltje. Aldaar bleek hoe belangrijk het is dat deze kinderen onder deze erbarmelijke omstandigheden toch onderwijs krijgen. Hoewel de financiering van deze schooltjes bijzonder moeilijk is, krijgen de initiatiefnemers en de onderwijzers het iedere dag voor elkaar om de kinderen onderwijs en een maaltijd te geven. Die investering is cruciaal voor de toekomst van deze kinderen. Met graagte liet de delegatie ook hier knip- en plakspullen én de gekregen koekjes uit Liloan achter bij de kinderen.

Een korte rit nabij de vuilnisbelt waar - soms hele jonge - kinderen bezig waren om met blote handen het afval te sorteren, zorgde voor een veelzeggende stilte in de bus.

Kinderen bij de vuilnisbelt

Na deze roerige en ontroerende dag werd de delegatie opnieuw in tweeën gesplitst. De bestuursleden van VHC benutten het diner om met vertegenwoordigers van RAFI te overleggen over de voortgang van de projecten. De overige leden van de delegatie dineerden op uitnodiging van de protocol officer van burgemeester Rama elders in de stad. Daar was voldoende stof om met elkaar te bespreken.

Woensdag 28 november 2012

De volgende ochtend stond de bus - zoals gebruikelijk die week - om 08.30 uur voor het hotel. Ditmaal bracht hij ons naar het kantoor van KAPAI. KAPAI is de organisatie die het waterproject Core Drops in Tisa beheert. Zij zorgen dat het watersysteem onderhouden wordt en blijft werken. Tevens zien zij er op toe dat de gebruikers van de waterleiding hun betalingen blijven doen en dat het aantal gebruikers wordt uitgebreid. Om het project te kunnen zien, gingen we te voet verder. Tisa is een heuvelachtige wijk, waardoor de tocht voor ons Nederlanders met de temperatuur op de Filippijnen geen dagelijkse kost was. De resultaten die in Tisa zijn geboekt en de groene aanblik van het gebied dat eens dor en droog was, maakten alles snel goed. Eens te meer werd duidelijk dat een goede (drink)watervoorziening het begin is van verdere economische ontwikkeling van een gebied. Het leidt in dit geval tot meer social responsibility, meer hygiëne en een betere volksgezondheid, naast het feit dat de opbrengst van de verkoop van het water het mogelijk maakt dat elf kinderen naar school kunnen en vijftig kinderen gratis schoon drinkwater op school kunnen krijgen. Het aantal gebruikers van de watervoorziening is in de afgelopen jaren flink uitgebreid van 145 naar 340 aansluitingen, onder andere in de naastgelegen wijk. Momenteel wordt 35% van de capaciteit gebruikt, wat betekent dat er nog ruimte is voor verdere uitbreiding van het aantal gebruikers. Core drops maakt inmiddels winst, die gestoken wordt in sociale projecten in de wijk. Letterlijk en figuurlijk een gezond project, waardoor we met een trots gevoel de berg afdaalden naar onze koele bus.

Waterleidingen en -meters in het heuvelachtige Tisa

Van het Core Drops project reden we door naar de Wonderland Learning Center in Tisa. Dit was voor een deel van de delegatie wederom een weerzien van oude bekenden. Op dit schooltje krijgen circa vijftig kinderen onderwijs en wordt een groep van ongeveer vijftien baby's opgevangen. De organisatie die achter de school zit, richt zich niet alleen op de kinderen maar ook op de ouders. Ze organiseren activiteiten om ouders bij de school te betrekken en leggen huisbezoeken af. Ook is er een voedingsproject, waarbij moeders in 'mama's-kitchen' op school eten voor de kinderen klaarmaken. Om dit initiatief te ondersteunen liet VHC ter plekke een cheque achter, waarmee de keuken kan worden ingericht met een koelkast, een fornuis en keukengerei. We lieten daarmee ook een zichtbaar ontroerde groep onderwijzers achter.

Kinderen krijgen les in het Wonderland Learning Center

Na afloop van de bergtocht vervoegden we ons in de winkel van het kantoor van KAPAI, alwaar de delegatie boodschappentassen insloeg die door lokale bewoners gemaakt zijn van oude kranten en tijdschriften. De aanwezige voorraadkast was leeg toen we weg gingen.

Tijdens het vervolg van onze rit voegde father Max zich bij ons. Deze priester is begaan met het lot van families die op twee begraafplaatsen in Cebu City wonen. Deze begraafplaatsen vormden de volgende bestemming van deze dag. Bij de leden van de delegatie die hier voor het eerst waren, vielen de monden open van verbazing. De anderen liepen hoofdschuddend langs de graftombes

waarvan mensen hun huis hebben gemaakt. De aanblik was schrijnend. Father Max verhaalde tijdens de wandeling dat de kinderen die hier wonen het resterende kaarsvet van bezoekers die een kaarsje hebben opgestoken, van de grafstenen schrapen om daarvan weer nieuwe kaarsjes te maken. Die verkopen ze vervolgens, waarmee ze in een klein inkomen voorzien. Even creatief als bizar.

Ook de gemeente Cebu City bleek doordrongen van de onacceptabele leefsituatie van deze bewoners. Naast de begraafplaats verrijzen gewone huizen, waarin de gezinnen één voor één gehuisvest worden. Gemeente en private investeerders werken hier samen aan een betere toekomst voor deze gezinnen. Inmiddels zijn zestig van hen voorzien van een echt dak boven hun hoofd; er zijn er nog 400 te gaan...

We sloten onze tocht over de begraafplaatsen af met een bijeenkomst met de bewoners en father Max. In stilte luisterden we naar de verhalen van enkelen van hen. Het samenzijn werd afgesloten met het gezamenlijk zingen van "I have a dream" van Abba. Voor velen met een brok in de keel na het zien van zoveel leed.

Woning in een grafombe op de Katholieke begraafplaats

Het diner van die avond werd ons aangeboden door burgemeester Rama. Per bus reisden we af naar een fraai hotel, alwaar we werden onthaald door een gezelschap van gemeenteraadsleden van Cebu City en andere speciale gasten van de burgemeester. Burgemeester Weterings greep deze gelegenheid

aan om terug te kijken op een enerverende dag en onze ervaringen met de aanwezigen te delen.

Donderdag 29 november 2012

De donderdagochtend stond in het teken van een bezoek aan de Badjau, een bevolkingsgroep die ook wel bekend staan als de zeenomaden. Traditiegetrouw leven zij van het water en wonen zij op kleine bouwvallige huisjes op palen in het water. De delegatie bracht hen een bezoek omdat VHC geld ter beschikking heeft gesteld voor de bouw van enkele huizen en een multifunctioneel buurthuis. De huizen worden door de delegatieleden bezichtigd en het buurthuis is door de burgemeesters Weterings en Rama en VHC-voorzitter Ittmann geopend. Het buurtcentrum draagt nu de naam Dik Trom Center. We kregen een inkijkje in het leven van deze bijzondere bevolkingsgroep en de wijze waarop zij zich staande weet te houden.

Opening van het nieuwe multifunctionele centrum van de Badjau, genaamd Dik Trom Center

Ook hier heeft RAFI een belangrijk rol gespeeld, nadat in 2005 een deel van de huizen van de Badjau door een brand werd verwoest. In 2007 verscheen een nieuw schoolgebouw en sindsdien is onder het motto "Wow Badjau" gewerkt aan de nieuwe huizen en het buurthuis. In en om het buurthuis zal plaats zijn voor community building, educatie, training op het gebied van zelfbewustzijn voor vrouwen, tandverzorging, een voedingsprogramma en het helpen bouwen

van boten die voor de visserij gebruikt kunnen worden. Op die manier kunnen de Badjau werken aan hun eigen levensonderhoud én ontwikkeling.

Badjau aan het werk bij hun nieuwe woningen

De middag en avond van 29 november stonden in het teken van het voorkomen en tegengaan van kinderprostitutie in Cebu. Voor het RESCUE-project (RESCUE staat voor 'rescuing sexually exploited children under eighteen') van de organisatie Forge in Cebu is VHC al een tijd bezig om te kijken hoe wij dit project kunnen ondersteunen. Forge is een organisatie die zich bezig houdt met het van straat krijgen van kinderprostituees, hen de nodige zorg (zowel fysiek als mentaal) te geven en hen alternatieven te bieden. Onlangs heeft VHC de hulp gezocht van Terre des Hommes, een grote nationale ontwikkelingsorganisatie die al langer samenwerkt met Forge. Samen willen we ervoor zorgen dat Forge de kans krijgt om op een nog effectievere wijze te werken en een belangrijke rol gaat spelen in de preventie van kinderprostitutie.

Samen met een vertegenwoordiger van Terre des Hommes hebben we gedurende de middag enkele opvanghuizen voor (ex-)kinderprostituees bezocht. In deze huizen organiseert Forge tal van activiteiten (zingen, dansen, tekenen, etc.) om kinderen de nodige afleiding te geven en interventies (gesprekken, onderwijsprogramma's, psychologische interventies, etc.) om de kinderen tot 18 jaar uit de prostitutie te halen. Een lastige klus, omdat de kinderen in kwestie niet zelden uit pure armoede door hun ouders de straat op zijn gestuurd om in een inkomen te voorzien. Gek genoeg voelen de kinderen zich zo verantwoordelijk

dat het moeite kost hen uit dit vreselijke bestaan te halen. Om die reden is er een ouderprogramma dat zich richt op de gehele gezinssituatie van de kinderen.

Delegatieleden in gesprek met jongeren die deelnemen aan het RESCUE-project

Diezelfde middag waren we in het Teen Dreamer House, een opvanghuis van Forge waar ongeveer zes kinderen dag en nacht verblijven om uit hun oude leven gehaald te worden; om langzaam weer te kunnen dromen van een normaal bestaan. Het huis is omheind door hoge muren en een stevig hek, om eventuele pooiers of kinderhandelaars buiten de deur te houden. In het huis vertelde voormalig kinderprostituee en huidig Forge-medewerker Stephanie haar hartverscheurende verhaal. Zij is gered, maar er zijn nog veel teveel kinderen die dag-in-dag-uit te maken hebben met misbruik. Zoals Stephanie het verwoordde: "These children cannot dream anymore."

Forge probeert ook te voorkómen dat kinderen verleid worden om de prostitutie in te gaan. 's Avonds en 's nachts gaan teams van Forge de straat op om 'straateducatie' aan kinderen te geven. Die avond kregen wij de gelegenheid mee te gaan met een straateducatieteam, zodat we zelf konden zien wat daar gebeurt en om welke kinderen het gaat. Het was moeilijk te bevatten dat kinderen van 8, 9 of 10 jaar op dit late tijdstip nog op straat rondlopen en onderricht krijgen over hoe zij uit handen van kindermisbruikers kunnen blijven. Aansluitend bezochten wij diverse locaties waar kinderen aangeboden worden of zichzelf (noodgedwongen) aanbieden.

Taart ter viering van de samenwerking tussen Terre des Hommes, Forge en VHC

Sinds 2006 heeft Forge 2350 kinderen proberen te helpen. Ongeveer 1400 daarvan zijn seksueel geëxploiteerd. Circa 450 daarvan zijn door Forge uit de prostitutie gehaald. Resultaten die hoopvol zijn, maar ook laten zien hoeveel inspanning het vergt om op dit terrein iets te bereiken.

Vrijdag 30 november 2012

De vrijdag vormde de laatste volledige dag van ons bezoek aan Cebu. In de ochtend bracht de delegatie een bezoek aan Cebu Technical University (CTU). Met CTU hebben we VHC al sinds vele jaren contact in verband met een stage programma voor land- en tuinbouwstudenten. Sinds 2004 hebben al circa vijftien groepen van in totaal 134 stagiaires ervaring opgedaan bij land- en tuinbouwbedrijven in de regio Haarlemmermeer. Dit project is in 2011 verzelfstandigd en ondergebracht bij de Stichting Stagiaires Cebu (SSC). Tijdens ons bezoek aan CTU ontmoetten wij de SSC-bestuursleden Gerard Stokman en Willem Bart, die ook naar Cebu afgereisd waren.

Daarnaast heeft CTU met hulp van Haarlemmermeer een zogenaamde schaduwhal gerealiseerd, waar gewassen in de schaduw kunnen groeien. Ook zijn de studenten met hulp van de vereniging en stichting voorzien van computers, zodat niet tien studenten van één computer gebruik hoeven te maken, maar twee. Tenslotte dragen VHC en SSC bij aan de realisatie van een waterleidingproject van CTU in Barili. In maart 2013 worden de waterleiding en de watertank naar verwachting opgeleverd.

Na afloop van dit bezoek reden we door naar het Cebu City Medical Center, alwaar wij ontvangen en rondgeleid werden door medisch directeur dr Myrna Go. Duidelijk werd hoezeer de medische stand op de Filippijnen en Nederland van elkaar verschillen. Gelukkig waren de geïmproviseerde infusen van frisdrankflessen vervangen door echte infusen, maar er bleven nog teveel schrijnende en indrukwekkende beelden over. Waar de vorige burgemeester nog overwoog om het ziekenhuis te sluiten, is zichtbaar dat de huidige burgemeester Rama heeft geïnvesteerd in de kwaliteit van de voorzieningen. Ze hebben echter nog een lange weg te gaan, waarbij de onzekerheid van de burgemeestersverkiezingen in 2013 op de loer ligt.

Ziekenzaal in het Cebu City Medical Center

Na dit indrukwekkende bezoek was er tijd om stoom af te blazen en met elkaar informeel terug te blikken. Dat gebeurde echter zonder burgemeester Weterings die door zijn collega van Cebu City was uitgenodigd voor de landelijke Thanksgiving-mis ter ere van de heiligverklaarde Cebuaanse priester San Pedro Calungod. Samen met ongeveer 1 miljoen Filippijnse gelovigen woonde hij deze mis in de buitenlucht bij, als eregast van de burgemeester. Ook president Aquino van de Filippijnen en zijn vicepresident waren daarbij aanwezig. Verbazing maakte zich later van de delegatie meester toen onze burgemeester vertelde, dat niet de president van de Filippijnen maar hijzelf was uitgenodigd om - ten overstaan van miljoenen TV-kijkers - de offeranden naar het altaar van de aartsbisschop te brengen.

Na deze bijzondere gebeurtenis spoedde de burgemeester zich naar het Farewell-dinner in het hotel, waar hij zich voegde bij de overige delegatieleden. Tijdens een genoeglijk samenzijn met veel van de mensen die wij in die week hadden ontmoet, werden gedurende deze laatste avond verhalen, ervaringen en cadeaus uitgewisseld.

Voor de delegatie was het een indrukwekkende, inspirerende en bij tijd en wijle emotionele reis, waarin duidelijk werd welke goede resultaten worden geboekt in het kader van onze vriendschapsband met Cebu.

Conclusies en aanbevelingen bestuur Vereniging Haarlemmermeer-Cebu

In aansluiting op het reisverslag van het bezoek aan Cebu is het goed stil te staan bij de verschillende projecten die door de vriendschapsband Haarlemmermeer-Cebu in de loop der jaren werden of nu nog worden ondersteund. Tijdens het delegatiebezoek hebben we inzicht kunnen krijgen in de stand van zaken van de verschillende projecten. Onderstaand trekken we op basis daarvan enkele conclusies en doen we aanbevelingen.

Burgemeester Weterings en burgemeester Cortes van Mandaue slaan de eerste paal voor het nieuwe gebouw van ERUF

1. ERUF (Emergency Rescue Unit Foundation)

ERUF was oorspronkelijk een project van de brandweer en ambulancedienst van de gemeente Haarlemmermeer. Na verzelfstandiging van de ambulancedienst en het opgaan van de brandweer van de gemeente Haarlemmermeer in de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) valt de vriendschapsband met ERUF nu onder genoemde veiligheidsregio. Wel zullen de gemeente Haarlemmermeer en VHC het project ERUF blijven volgen. Indien er vanuit de VRK een verzoek komt om nog een project voor ERUF te ondersteunen, dan zal VHC nagaan of zij op basis van haar uitgangspunten dit project mede gestalte kan geven.

Warm welkom voor de delegatie in Tisa

2. Tisa waterproject – Core Drops

Het in 1992 gestarte waterproject Core Drops verloopt uitstekend. Bij VHC staat dit project bekend als het 'Tisa waterproject', genoemd naar de wijk waar het project loopt. Het aantal liters water dat per jaar wordt afgenomen door de mensen uit het dorp en ook naburige dorpen neemt ieder jaar toe. De afname van water is zelfs zo groot dat Kapai, de organisatie die het project nu beheert, met de verkoop hiervan winst maakt. Met de winst ondersteunt Kapai allerlei kleine projecten en activiteiten binnen de eigen dorpsgemeenschap. Het opzetten van een eigen Day Care is hiervan een voorbeeld. Voor VHC is het waterproject nu afgerond. Al met al is het een geslaagd project. Op afstand blijft VHC het project uit interesse volgen.

3. Wonderland Learning Center (WLC)

In 2008 is met de bouw van Wonderland Learning Center begonnen. Eind 2010 was het gebouw gereed en zo goed als klaar voor gebruik. Vanaf dat moment is er op WLC les gegeven aan kinderen van 3 jaar. De lessen staan in het teken van Engels leren spreken, schrijven en lezen en natuurlijk ook leren tellen en rekenen. Tot en met 2014 wordt de school door VHC ondersteund. Aan de in de overeenkomst vastgelegde afspraken, inclusief bijbehorende middelen, zal door VHC worden voldaan. In 2015 stopt VHC met het verder begeleiden en ondersteunen van het project.

Het bouwen van WLC is eigenlijk een voorbeeld van hoe wij in de toekomst niet meer willen werken. Dankzij een donatie van een anonieme gever is destijds een school gebouwd in de wijk Tisa. Er is van te voren onvoldoende geïnventariseerd en nagedacht of in de wijk Tisa wel behoefte was aan een nieuwe school. Tijdens het overleg met RAFI hebben we geconstateerd dat er eigenlijk eerst een businessplan ontwikkeld had moeten worden voordat werd overgegaan tot het neerzetten van een nieuw gebouw. In 2013 zal overleg plaatsvinden tussen het bestuur van WLC, RAFI en VHC hoe de toekomst van WLC eruit moet komen te zien. Het is noodzakelijk dat er een businessplan komt waarin de ontwikkeling naar zelfstandigheid van WLC wordt vastgelegd.

Kinderen in het Wonderland Learning Center

4. Badjau (zeenomaden)

RAFI ontwikkelt een fantastisch project bij de Badjau. VHC heeft in het kader van haar 20-jarig bestaan in overleg met RAFI een flinke bijdrage geleverd met het laten bouwen van een multipurpose center: het Dik Trom Center. Daarnaast hebben de Nederlandse jongeren van MyCebu, een uitwisselingsprogramma met Cebuaanse jongeren, dankzij de bijdrage van de gemeente Haarlemmermeer meegeholpen aan het bouwen van twee units huizen. De stenen voor het bouwen van deze huizen worden door de bewoners van de Badjau zelf gefabriceerd. Zodra het project af is, is het de bedoeling dat de fabricage van deze stenen wordt voortgezet en dat ze worden verkocht aan andere barangay's (wijken) die zodoende ook zelf huizen kunnen bouwen.

Delegatieleden voor de huizen die voor en door de Badjau zijn gebouwd

VHC zal in principe geen nieuwe financiële bijdrage voor dit project inzetten, maar blijft dit project uit belangstelling wel volgen.

In het kader van deze evaluatie merken we op dat de in het verleden vastgestelde bijdrage van € 6000 niet meer toereikend is voor het bouwen van vijf huizen op Cebu. Vanaf 2010 reeds bedragen de kosten € 7500.

5. Kerkhofkinderen

VHC heeft in het kader van haar 20-jarig bestaan een aanzienlijke bijdrage aan de Kerkhofkinderen gedaan, een project van father Max. Aanvankelijk wilden we een bijdrage leveren aan een onderwijsproject voor de kinderen op het kerkhof, maar dit bleek al door een andere organisatie te zijn gedaan. Toch is besloten om aan father Max een eenmalige bijdrage te geven, die kinderen op twee verschillende scholen in verschillende barangay's in staat stelt Engels te leren spreken, lezen en schrijven zodat zij naar het basisonderwijs kunnen.

VHC is van mening dat het goed zou zijn als in de buurt van de gemeentelijke en katholieke begraafplaats een onderwijsvoorziening komt. Een school stichten op de begraafplaats zelf is niet gewenst. Indien zich nieuwe ontwikkelingen voordoen die het mogelijk maken om in de buurt van de begraafplaatsen een

Nieuwe huizen voor de kerkhofbewoners, die naast de begraafplaats verrijzen

onderwijsvoorziening te ontwikkelen, dan zal VHC, gebaseerd op lessen uit het verleden, aan RAFI het verzoek doen om na te gaan wat de haalbaarheid en levensvatbaarheid van deze onderwijsvoorziening zal zijn. De kerkhofkinderen verdienen immers beter en indien mogelijk zal VHC daar een bijdrage aan leveren.

6. Arnold Jansen school

De gemeente Haarlemmermeer doneert al een aantal jaren een substantieel bedrag aan pre-school Arnold Janssen in Cebu. Met ingang van 2013 heeft de gemeente besloten deze donaties via VHC te laten lopen. Zij kunnen het project beter volgen en in overleg met RAFI de evaluaties en de financiële verantwoording opvragen. VHC neemt in het jaarverslag de verantwoording van de besteding van deze middelen op.

7. Forge (Fellowship for Organizing Endeavors)

In november 2012 heeft VHC in samenwerking met Terre des Hommes en Forge een doorstart gegeven aan het 'Rescuing Sexually Exploited Children under Eighteen'-project (RESCUE-project). RESCUE is een project van Forge met als doel een groot aantal jonge kinderen te beschermen tegen seksuele uitbuiting. VHC ondersteunt dit project gedurende de periode 2013-2015. Dankzij de samenwerking met Terre des Hommes zijn we in staat de situatie van een groot aantal kinderen in Cebu positief te verbeteren.

Kinderen krijgen les in de Arnold Jansen school

Voor de komende drie jaar heeft VHC zich de volgende vijf doelen gesteld:

- kwetsbare kinderen zijn zich bewust van de rechten van het kind en hun verantwoordelijkheden en weten zichzelf te beschermen tegen onder andere HIV en AIDS;
- verantwoordelijkheden van ouders eten aanzien van de basisbehoeften en bescherming van het kind zijn ontwikkeld en worden toegepast;
- de toegang van kwetsbare kinderen tot formeel en niet-regulier onderwijs wordt verbeterd;
- overheidsbeleid ten aanzien van de bescherming van kwetsbare kinderen in de prostitutie wordt aangepakt;
- effectief en efficiënt beheer van de projectuitvoer en personeel prestaties.

In de praktijk betekent dit:

- 340 meisjes die werkzaam zijn in de prostitutie krijgen een betere gezondheid;
- 50 kinderen worden gered uit de prostitutie of kinderpornoindustrie;
- 100 kwetsbare kinderen worden beschermd tegen prostitutie en kinderporno;
- 60 kinderen worden herenigd met hun familie
- 60 kinderen hangen niet langer rond op straat

Wens van een deelnemer aan het RESCUE-project

8. Cebu City Medical Center (CCMC)

Tijdens ons bezoek aan het CCMC hebben we kunnen waarnemen dat een aantal aantoonbare verbeteringen heeft plaatsgevonden. Medische apparatuur blijft welkom op CCMC. Mochten er binnen de medische zorg in Haarlemmermeer gebruiksvoorwerpen en apparatuur beschikbaar komen, dan is een donatie van deze apparatuur aan CCMC zeer welbesteed.

Kinderafdeling in het Cebu City Medical Center

9. Cebu Technological University (CTU) en Barili

The College of Agriculture, onderdeel van de Cebu Technological University, was vroeger gevestigd in Sudlon, Lahug in Cebu City. Tegenwoordig is The College of Agriculture gevestigd in Barili. VHC heeft in het verleden een schaduwhal gebouwd op het terrein van deze school. Die heeft ertoe geleid dat nu succesvol planten worden gekweekt en verkocht. Ook heeft VHC het vanaf 2004 mogelijk gemaakt dat studenten van dit college gedurende een half jaar stage konden lopen in Haarlemmermeer. Gedurende een half jaar deden studenten ervaringen op in de bloementeel of in de tuinbouw. Dit project is in 2011 verzelfstandigd en ondergebracht bij de Stichting Stagiaires Cebu.

In 2012 heeft VHC € 10.000 bijgedragen voor het aanleggen van een waterleiding naar The College of Agriculture. De aanleg van deze waterleiding is in 2013 afgerond.

10. Ramon Aboitiz Foundation Inc. (RAFI)

Met RAFI heeft VHC goede contacten. RAFI zijn onze ogen en oren op Cebu. Om na te kunnen gaan of nieuwe projecten een goede kans van slagen hebben, stelt VHC in samenwerking met RAFI een protocol op. Dat protocol maakt het mogelijk de kwaliteit en haalbaarheid van nieuwe projecten te kunnen beoordelen.

Voor een goede gang van zaken en onderlinge samenwerking stellen we een Memorandum of Understanding tussen VHC en RAFI op, waarin we onder andere vastleggen welke taken door VHC worden uitgevoerd en welke door RAFI.

Tenslotte

De delegatie onderschrijft de conclusies en aanbevelingen van het bestuur van VHC. Wellicht ten overvloede benadrukt zij het belang van een zinvolle besteding van middelen. Gedurende de reis heeft de delegatie geconstateerd dat er sprake is van een zinvolle besteding van middelen van de gemeente Haarlemmermeer. Daarnaast merkt de delegatie op dat twee criteria prioriteit hebben om te bepalen of een project moet worden gestart, dan wel voortgezet:

- Het project draagt ertoe bij dat de sociale samenhang in dat deel van de Cebuanaanse gemeenschap wordt versterkt;
- Het project draagt bij aan de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van de mensen die het betreft; uiteindelijk moet de Haarlemmermeerse ondersteuning ertoe leiden dat men op eigen benen kan staan.

De delegatie beveelt VHC aan deze twee criteria prioriteit te geven bij de beoordeling van projecten.

Samenstelling delegatie

De delegatie bestond uit

- vertegenwoordigers van het gemeentebestuur van Haarlemmermeer, te weten burgemeester Th.L.N. Weterings, de gemeenteraadsleden mevrouw M. Booij-van Eck, mevrouw D. Abbas, mevrouw N.F. Mulder, de heer H.G.J.H. Heimerikx, de heer H. Kuipers en wethouder S. Bak;
- bestuursleden van de Vereniging Haarlemmermeer-Cebu (VHC), te weten mevrouw A. Slegers, de heer J.W. Ittmann, de heer H.T.M. Koning, de heer P.M. Janssen, de heer J. Liefing;
- mevrouw L.M.W. van Velsen-Nelissen op persoonlijke titel;
- de heer A.P. Dijkstra, journalist van de Hoofddorpse Courant;
- ambtelijke ondersteuning in de personen van mevrouw M.J.C. Spek (medewerker Externe Betrekkingen) en de heer F.E. Vels (kabinetschef).

De Haarlemmermeerse delegatie voor het gemeentehuis van Cebu City

